

Альтруизм с выгодой

ПОМОЩЬ ДРУГИМ И МОЛИТВА ЗА НИХ – ЭТО НЕ САМОПОЖЕРТВОВАНИЕ, ЭТО ВЫГОДНОЕ ВЛОЖЕНИЕ!

Еврейское озарение

Знакомство с учением Ребе

ВАЙЕРА

Берешит

לעילוי נשמת אמנו וזקנתנו
האשה החשובה מצויינת במדותיה
בעלת מסירות נפש
מרת דבורה ע"ה גרינברג
בת הרה"ח ר' אהרון מענדל

נפטרה אור ליום ג' - כ"א מנחם אב תשפ"ג

В память о нашей маме и бабушке

Дворе Гринберг

Дочери раввина Аарона Мендела Хазана

*Она жертвовала собой ради еврейства
Покинула этот мир 21 менахем ава 5783*

For sponsorship opportunities, email info@jewishinsights.org

Published and Copyright 2024 by

Shluchim Office International

816 Eastern Parkway, Brooklyn, NY 11213

718.221.0500

5785 - 2024

Founded in 2008 in memory of Rabbi Gabi and Rivky Holtzberg OB"М
Shluchim of the Rebbe to Mumbai India

А. Обещание Б-га и его исполнение

Союз меж рассеченных частей

ПЕРВОИСТОЧНИК 1 Берешит, 15:1-14, 17

Обещание о потомках

После этих событий было слово Г-спода к Авраму в видении: не страшись, Аврам, Я щит тебе. Награда твоя велика чрезвычайно. И сказал Аврам: Господин мой. Г-сподь! Что дашь мне, я ведь хожу бездетный, а управителем в доме моем Элизер из Дамаска. И сказал Аврам: Вот мне Ты не дал потомства, и вот мой домочадец наследует мне. И вот слово Г-спода к нему: не будет наследовать тебе этот, но тот, кто произойдет из недр твоих, он тебе наследовать будет. И Он вывел его наружу и сказал: взгляни же на небо и сочти звезды. Можешь ли счесть их? И сказал Он ему: таким будет и потомство твое. И уверовал в Г-спода, и Он вменил ему это в праведность.

Союз

И сказал Он ему: я Г-сподь, Который вывел тебя из Ура халдейского, чтобы дать тебе эту землю во владение. И сказал он: Господин мой, Г-сподь! По чему мне знать, что буду владеть ею? И сказал Он ему: возьми Мне телицу троекратно, и козу троекратно, и овна троекратно, и горлицу и молодого голубя. И взял он Ему всех этих, и рассек их посередине, и положил каждую часть у противоположной ей; а птицу не рассек.

אָחַר הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה הָיָה דְבַר־יְהוָה אֶל־אַבְרָם בְּמַחְזָה לֵאמֹר אֲלֹתַיִרָא אַבְרָם אָנֹכִי מִגֵּן לָךְ שְׂכָרְךָ הַרְבֵּה מְאֹד: וַיֹּאמֶר אַבְרָם אֲדֹנָי יְהוִה מַה־תַּתֶּן־לִי וְאָנֹכִי הוֹלֵךְ עֲרִירִי וּבֹן־מִשְׁק בֵּיתִי הוּא דְמִשְׁק אֶלְיָעֶזֶר: וַיֹּאמֶר אַבְרָם הֵן לִי לֹא נִתְּתָה זֶרַע וְהִנֵּה בֶן־בֵּיתִי יוֹרֵשׁ אֹתִי: וְהִנֵּה דְבַר־יְהוָה אֵלָיו לֵאמֹר לֹא יִירָשְׁךָ זֶה כִּי־אִם אֲשֶׁר יֵצֵא מִמְעֵיךָ הוּא יִירָשְׁךָ: וַיּוֹצֵא אֹתוֹ הַחוּצָה וַיֹּאמֶר הֲבִט־נָא הַשָּׁמַיְמָה וּסְפֹר הַכּוֹכָבִים אֲסִיתוּכֵל לְסַפֵּר אֹתָם וַיֹּאמֶר לוֹ כֹּה יִהְיֶה זְרַעְךָ: וְהָאֱמוֹן בֵּיהֶנּוּ וַיַּחֲשֹׁבֶהָ לוֹ צָדָקָה:

וַיֹּאמֶר אֵלָיו אָנֹכִי יְהוָה אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מֵאוּר כַּשְׂדִּים לְתֵת לָךְ אֶת־הָאָרֶץ הַזֹּאת לְרִשְׁתָּהּ: וַיֹּאמֶר אֲדֹנָי יְהוִה בְּמָה אֲדַע כִּי אִירְשֶׁנָּה: וַיֹּאמֶר אֵלָיו קַח־הָ לִי עֲגֹלָה מְשֻׁלֶּשֶׁת וְעֵז מְשֻׁלֶּשֶׁת וְאֵיל מְשֻׁלֶּשׁ וְתֹר וְגֹזָל: וַיִּקַּח־לוֹ אֶת־כָּל־אֵלֶּה וַיְבַתֵּר אֹתָם בַּתְּוֹךְ וַיִּתֵּן אִישׁ־בְּתָרוֹ לְקִרְאֵת רַעְהוּ וְאֶת־הַצֶּפֶר לֹא בָתֵּר.

Раши

«И рассек их» – разделил каждую из них на две части. Писание не выходит здесь за рамки буквального смысла, поскольку Б-г заключал завет с ним, чтобы сдерживать Свое обещание и отдать землю его потомкам... Заветы заключаются путем прохода между двумя частями животного, как сказано (Ирмияу, 34): «Те, кто ходит между частями тельца». Здесь также огненный факел и дымящееся горнило прошли между [рассеченными] частями, став посланником Шхины (Б-жественного присутствия), который называется «огнем».

И спустился хищник на туши, и отогнал от них Аврам.

ויכתר אתם. חלק כל אחד לשני חלקים; ואין המקרא יוצא מידי פשוטו, לפי שהיה כורת ברית עמו לשמר הבטחתו להוריש לבניו את הארץ.. ודרך כורתי ברית לחלק בהמה ולעבר בין בתריה, כמה שנאמר להלן העברים בין בתרי העגל (ירמיה ל"ד), אף כאן תנור עשן ולפיד אש אשר עבר בין הגזרים הוא שלוחו של שכינה, שהוא אש.

וירד העיט על-הפגרים וישב אתם אברם:

Комментарий р.Эвен-Израэля (Штейнзальца)

Хищные птицы, спускающиеся на трупы, символизируют врагов, которые хотят разрушить завет. Авраам отогнал их. Он стремился изгнать этих символических врагов. Это предвещает, что завет и его реализация столкнутся со многими вызовами и угрозами, и им необходимо будет противостоять.

И было солнце к закату, и дремота пала на Аврама; и вот ужас, мрак великий падает на него.

Это не описание обычного сна, ставшего результатом истощения, а неспособность оставаться бодрствующим, как будто что-то постороннее заставляет его спать. И тогда на него падает темный страх, который не имеет причины или смысла.

העופות העטים על הטרף מסמלים את האויבים המנסים להתנכל לברית. אברם הבריח אותם. הוא ניסה להילחם באויבים סמליים אלה כדי לגרשם. יש בכך כדי לבשר כי הברית ומימושה צפויות להיתקל בקשיים ובאימים רבים, ויהיה צורך לעמוד כנגדם בעתיד.

ויהי השמש לבוא ותרדמה נפלה על-אברם והנה אימה חשכה גדלה נפלת עליו:

אין מדובר בשינה פשוטה הבאה מתוך עייפות, אלא בהיעדר אפשרות להישאר ער, כאילו דבר מה מרדים אותו מן החוץ. ואז נפל עליו פחד קודר שאין לו משמעות ואין לו תוכן מסוים.

И сказал Он Авраму: знай же, знай, что чужаками будет потомство твое на земле, не им (принадлежащей), и будут поработать их и угнетать их, четыреста лет. И также народ, у которого в рабстве будут, судить буду Я, а затем они выйдут с большим имуществом.

И было: солнце зашло, и мгла была. И вот горнило дымящееся и факел огненный, это прошло меж тех частей.

Дым и огонь символизируют Б-го, как бы проходящего через части туш, завершая формальную часть завета.

וַיֹּאמֶר לְאַבְרָם יְדַע תְּדַע כִּי־יָגֵר יְהִי־הָיָה וְרַעַף בְּאַרְצוֹ לֹא לָהֶם וְעַבְדוּם וְעָנּוּ אֹתָם אַרְבַּע מֵאוֹת שָׁנָה: וְגַם אֶת־הַגּוֹי אֲשֶׁר יַעֲבֹדוּ דָן אֲנִי וְאַחֲרֵי־כֵן יֵצְאוּ בְּרֶכֶשׁ גָּדוֹל. . . .

וַיְהִי הַשֶּׁמֶשׁ בָּאָה וְעַלְטָה הָיָה וְהַיָּה תַנּוּר עֶשֶׂן וְלֶפֶיד אֵשׁ אֲשֶׁר עָבַר בֵּין הַגְּזָרִים הָאֵלֶּה:

תנור העשן ולפיד האש מסמלים את הנוכחות האלוקית, שעברה בין הבתרים הללו, ובכך נשלם הצד הטקסי של הברית.

ПЕРВОИСТОЧНИК 2 Берешит, 20:1-11, 14-18

Авимелех и Сара

И отправился оттуда Авраам на юг земли, и поселился он между Кадешем и Шуром, и проживал он в Граре. И сказал Авраам о Саре, жене своей: моя сестра она. И послал Авимелех, царь Грара, и взял (к себе) Сару.

И пришел Б-г к Авимелеху во сне ночном, и сказал Он ему: вот ты умрешь из-за жены, которую взял; а она замужем. Но Авимелех не приблизился к ней. И сказал он: Господин мой! Неужели народ, даже (будь он) невинен, казнишь? Ведь он сказал мне: моя сестра она. И она, также она сказала: мой брат он. По простоте сердца моего и при чистоте рук моих содеял я это.

И сказал ему Б-г во сне: и Я знаю, что по простоте сердца твоего содеял ты это, и удержал также Я тебя от согрешения Мне, потому Я не дал тебе коснуться ее. И ныне возврати жену мужу, ибо пророк он. И будет молиться он за тебя, и будешь жив. А если не возвратишь, знай, что умрешь, умрешь ты и все, что тебе (принадлежит).

וַיִּסַּע מִשָּׁם אַבְרָהָם אֶרְצָה הַנְּגֻב וַיָּשֶׁב בֵּין־קַדְשׁ וּבֵין שׁוּר וַיָּגֵר בְּגָרָר: וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם אֶל־שָׂרָה אִשְׁתּוֹ אַחֲתִי הוּא וַיִּשְׁלַח אַבְיִמֶלֶךְ מֶלֶךְ גָּרָר וַיִּקַּח אֶת־שָׂרָה:

וַיָּבֹא אֱלֹהִים אֶל־אַבְיִמֶלֶךְ בְּחֶלֶם הַלַּיְלָה וַיֹּאמֶר לוֹ הֲנִיָּה מֵת עַל־הָאִשָּׁה אֲשֶׁר־לָקַחְתָּ וְהוּא בָּעֵלְתָּ בָּעַל: וַאֲבִימֶלֶךְ לֹא קָרַב אֵלֶיהָ וַיֹּאמֶר אֲדֹנָי הַגּוֹי גַּם־צַדִּיק תִּהְיֶה: הֲלֹא הוּא אָמַר־לִי אַחֲתִי הוּא וְהִיא־גַם־הוּא אִמְרָה אָחִי הוּא בְּתֵם־לִבִּי וּבְנִקְיִן כִּפִּי עָשִׂיתִי זֹאת:

וַיֹּאמֶר אֵלָיו הָאֱלֹהִים בְּחֶלֶם גַּם אֲנִי יָדַעְתִּי כִּי בְּתֵם־לִבְכֶּךָ עָשִׂיתָ זֹאת וְאַחֲשֶׁךָ גַּם־אֲנִי אוֹתָךְ מִחַטֹּט לִי עַל־כֵּן לֹא־נִתְּתִיךָ לְנִגְעַ אֵלֶיךָ: וְעַתָּה הֲשִׁב אִשְׁתְּ־הָאִישׁ כִּי־נָבִיא הוּא וַיִּתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ וְחַיָּה וְאִם־אֵינְךָ מְשִׁיב דָּע כִּי־מֹות תָּמוּת אֶתָּה וְכָל־אֲשֶׁר־לָךְ:

Раши

«Ибо пророк он»: он знает, что ты к ней не прикасался, поэтому «будет молиться за тебя».

И поднялся Авимелех рано утром и призвал всех своих слуг, и говорил он все эти речи во услышание им, и устрешились люди очень. И призвал Авимелех Авраама и сказал ему: что ты содеял нам? И чем я согрешил пред тобою, чтобы ты навел на меня и на царство мое великий грех? Дела небывалые ты содеял со мною.

Раши

«Дела небывалые» - из-за тебя нас постигла кара, которая не всегда поражает людей; все отверстия в нашем теле закрылись: для семени, мочи, кала, ушей и ноздрей.

И сказал Авимелех Аврааму: Что усмотрел ты, чтобы тебе содейть такое дело? И сказал Авраам: ибо я сказал (себе): Однако нет страха Б-жьего на этом месте, и убьют меня из-за моей жены... И взял Авимелех мелкий и крупный скот, и рабов и рабынь; и дал Аврааму, и возвратил ему Сару, жену его. И сказал Авимелех: вот земля моя пред тобой. Где угодно тебе, селись. А Саре сказал он: вот я дал тысячу серебра брату твоему. Вот это тебе покрытием глаз для всех, кто с тобой, и пред всеми ты себя оправдаешь.

Раши

«А Саре сказал» Авимелех из уважения, чтобы умилостивить ее: «Я оказал тебе эту честь, Я дал деньги твоему брату, о котором ты сказал: «Он мой брат». Вот, эти деньги и эта честь — для тебя покрывало глаз».

כי נביא הוא. ויודע שלא נגעתי
בה, לפיכך ויתפלל בעדך.

יששכר אבימלך בבקר ויקרא לכל-
עבדיו וידבר את-כל-הדברים
האלה באזניהם ויראו האנשים
מאד: ויקרא אבימלך לאברהם
ויאמר לו מה-עשית לנו ומה-
חטאתי לך כיהבאת עלי ועל-
ממלכתי חטאה גדלה מעשים
אשר לא-עשו עשית עמדי:

מעשים אשר לא יעשו. מכה
אשר לא הרגלה לבא על בריה
באה לנו על ידה, עצירת כל
נקבים של ירע ושל קטנים ורעי
ואזנים וחטם:

ויאמר אבימלך אל-אברהם מה
ראית כי עשית את-הדבר הזה:
ויאמר אברהם כי אמרתי רק אין
יראת אלהים במקום הזה והרגוני
על-דבר אשתי: ויקח אבימלך
צאן ובקר ועבדים ושפחת ויתן
לאברהם וישב לו את שרה אשתו:
ויאמר אבימלך הנה ארצי לפניך
בטוב בעיניך שב: ולשרה אמר
הנה נתתי אליך כסף לאחיקה הנה
הוא-לך כסות עינים לכל אשר
אתה ואת כל ונכחת:

ולשרה אמר. אבימלך
לכבודך כדי לפיסה, הנה
עשיתי לך כבוד זה, נתתי
ממון לאחיקה שאמרת עליו
אחי הוא, הנה הממון
והכבוד הזה לך כסות
עינים:

«Для всех, кто с тобой»: они покроют свои глаза, чтобы не порочить тебя. Если бы я вернул тебя с пустыми руками, они могли бы сказать: «После изнасилования, он вернул ее». Теперь, когда мне пришлось потратить столько денег, чтобы умиловать тебя, они узнают, что я вернул тебя против своей воли, посредством чуда.

И молился Авраам Б-гу, и исцелил Б-г Авимелеха, и его жену и его рабынь, и разрешились они. Ибо заключил, заключил Г-сподь всякую утробу в доме Авимелеха из-за Сары, жены Авраама.

Раши

«И разрешились они»: как передает Таргум: «и освободились они». Их отверстия раскрылись, и они исторгли, и это их деторождение.

«Всякую утробу»: каждое отверстие тела.

«Из-за Сары»: по слову Сары.

לכל אשר אתך. יכסו עיניהם שלא יקלוקו, שאלו השיבותיה ריקנית, יש להם לומר לאחר שנתעלל בה החזירה; עכשו שהצרכתי לבובו ממון ולפיסה, יודעים יהיו שעל פרחי השיבותיה ועל ידי נס:

ויתפלל אברהם אלהיהם וירפא אלהים את-אבימלך ואת-אשתו ואמהותיו וילדו: כי-עצר עצר יהוה בעד כל-רחם לבית אבימלך על-דבר שרה אשת אברהם:

וילדו. כתרגומו ואתרוחו, נפתחו נקביהם והוציאו, והיא לדה שלהם:

בעד כל רחם. כנגד כל פתח:

על דבר שרה. על פי דבורה של שרה:

ПЕРВОИСТОЧНИК 3 Берешит, 21:1-3

Беременность Сары

ИГ-сподь вспомнил Сару, как сказал, и сделал Г-сподь для Сары, как говорил. И зачала и родила Сара Аврааму сына в старости его, К сроку, о котором говорил Б-г. И нарек Авраам имя своему сыну, родившемуся у него, которого родила ему Сара, Ицхак,

Раши, Берешит 25:19

Насмешники того поколения утверждали, что Сара забеременела от Авимелеха, потому что в течение многих лет не беременела от Авраама, и все

ויהוה פקד את-שרה כאשר אמר ויעש יהוה לשרה כאשר דבר: ותהר ותלד שרה לאברהם בן לזקניו למועד אשר-דבר אתו אלהים: ויקרא אברהם את-שם-בנו הנולד-לו אשר-ילדה-לו שרה יצחק:

לפי שהיו ליצני הדור אומרים מאבימלך נתעברה שרה, שהרי כמה שנים שהתה עם אברהם ולא נתעברה הימנו; מה עשה

удостоверились, что Авраам породил Ицхака. Вот почему в стихе говорится: «Ицхак, сын Авраама», потому что есть доказательство того, что Авраам был отцом Ицхака.

«И Г-сподь вспомнил Сару»: этот отрывок соседствует с предыдущим, чтобы научить тебя, что всякий, кто просит о милосердии для своего ближнего, когда сам нуждается в том же, получает ответ вначале, как сказано: «И молился Авраам...», и вслед за этим: «И Г-сподь вспомнил Сару». Т.е. вспомнил о ней до того, как исцелил Авимелеха

הַקֶּבֶ"ה? צָר קִלְסֶתָּר פְּנֵיו
שֶׁל יִצְחָק דּוֹמָה לְאַבְרָהָם,
וְהַעֲיָדוֹ הַכֹּל אַבְרָהָם הוֹלִיד
אֶת יִצְחָק, וְזֶהוּ שְׁכָתוֹב כָּאֵן
יִצְחָק בֶּן אַבְרָהָם, שְׁהָרִי
עֲדוֹת יֵשׁ שְׁאַבְרָהָם הוֹלִיד
אֶת יִצְחָק:

וְה' פָּקַד אֶת שָׂרָה וְגו'.
סִמַּךְ פְּרָשָׁה זוֹ לְלִמְדָה, שְׁכָל
הַמְּבַקֵּשׁ רַחֲמִים עַל חֲבֵרוֹ
וְהוּא צָרִיךְ לְאוֹתוֹ דְבָר, הוּא
נִעְנָה תְּחִלָּה (בבא קמא
צ"ב), שֶׁנֶּאֱמַר וַיִּתְּפֹלֵל וְגו',
וּסְמִיךְ לִיָּהּ וְה' פָּקַד אֶת
שָׂרָה, שֶׁפָּקְדָה כְּבָר קִדְם
שֶׁרָפָא אֶת אַבְיִמֶלֶךְ:

Б. Тот, кто молится за своего ближнего, получает ответ вначале

Ребе

Сила молитвы за ближних

Б-г уже обещал Аврааму, что у Сары будет сын, поэтому даже без молитвы Авраама за Авимелеха обещание должно было быть исполнено. Тем не менее, Раши указывает на молитву Авраама за Авимелеха как на причину беременности Сары.

Обещание Б-га Аврааму было дано еще во время заключения союза меж рассеченных частей, как продолжает Раши: «Когда Б-г обещал это Аврааму? Когда говорил с ним во время заключения этого союза и сказал, что его слуга не будет ему наследовать, и дал ему сына от Сары».

Это означает, что хотя было обещание, данное годами ранее при заключении союза меж рассеченных частей (согласно Раши, это было 30 лет назад), оно еще не было исполнено. Только после того, как Авраам помолился за Авимелеха, Сара забеременела.

Это подчеркивает силу молитвы за ближних. Данное Б-гом обещание не исполнялось в течение многих лет, однако как только Авраам помолился за Авимелеха, Сара была тотчас благословлена и забеременела, еще до того, как Авимелех исцелился.

אף על פי שכבר הבטיח הקב"ה לאברהם ששרה תלד, ואם כן, גם לולי תפלת אברהם על אבימלך היה הקב"ה צריך לקיים את הבטחתו - אף על פי כן מדגיש רש"י שפקידת שרה היתה על ידי תפלת אברהם על אבימלך:

הבטחת הקב"ה לאברהם היתה כבר בברית בין הבתרים, כפי שממשיך רש"י: "כאשר דבר... והיכן הוא דיבור... היה דבר ה' אל אברם בברית בין הבתרים, ושם נאמר לא יירשך זה וגו', והביא היורש משרה".

זאת אומרת, שאף על פי שהיתה הבטחה בברית בין הבתרים, אף על פי כן, עבר משך זמן רב (כמה וכמה שנים, ולדעת רש"י - שלושים שנה) שעדיין לא נתקיימה הבטחה זו. ולעומת זאת - כאשר התפלל אברהם בעד אבימלך, נפקדה שרה תיכף ומיד, "קודם שריפא את אבימלך".

ובזה מודגש ביותר גודל העילוי של "כל המבקש רחמים על חברו" - כי הבטחה זו שניתנה על ידי הקב"ה משך זמן רב קודם לכן, לא נתקיימה במשך כל הזמן, עד שאברהם התפלל על אבימלך; וכאשר אברהם התפלל על אבימלך - אזי נפקדה שרה תיכף ומיד, "קודם שריפא את אבימלך".

Очевидно, что Авимелех исцелился сразу после молитвы Авраама, а Сара исцелилась еще до этого.

Больше, чем прошлое обещание

Более того, даже когда просьба за ближнего касается совершенно нового блага, в то время как просьба о себе самом касается чего-то, что уже было обещано и что легче исполнить, мы должны сначала просить о милосердии для ближнего. Мы узнаем об этом из истории об Аврааме, который первым делом помолился за Авимелеха, хотя просьба о благословении для самого себя была бы просьбой о том, что уже было обещано. Так поступал Авраам до дарования Торы, и это тем более верно в отношении нас после дарования Торы, поскольку любовь к ближнему является одним из основных принципов Торы.

Кто идет первым?

Когда нам что-то нужно, мы должны молиться Б-гу и просить об этом. Это предписание Торы, заповедь о молитве: «обязанность молиться заключается в том, чтобы человек... просил обо всех своих нуждах». В результате можно подумать, что когда он и его ближний нуждаются в одном и том же, то следует сначала помолиться за себя, потому что, поступая так, исполняешь заповедь, и только после этого молиться за своего ближнего. Этот аргумент еще

ומובן בפשטות שרפואת אבימלך היתה בסמיכות לתפלתו של אברהם (כלומר, שתיכף ומיד לאחרי תפלת אברהם התרפא אבימלך), ועוד מקודם לכן כבר נפקדה שרה, "קודם שריפא את אבימלך".

ויתירה מזו: אפילו כאשר הבקשה על חבירו היא באופן שצריכים לפעול המשכת רצון חדש כו', ואילו הבקשה שלו היא באופן שהוא יכול לתבוע דבר שכבר הובטח לו (שנקל יותר לפעול קיום הבטחה שכבר הובטחה, מאשר לפעול ולהמשיך רצון חדש) - גם אז הנהגתו היא באופן שלכל לראש הרי הוא מבקש רחמים על חבירו, כפי שלמדים מהנהגתו של אברהם אבינו, שלכל לראש התפלל על אבימלך, למרות שתפלתו בנוגע לעצמו היא באופן שהוא מבקש ותובע דבר שכבר הובטח לו. ואם הדברים אמורים בנוגע לאופן הנהגתו של אברהם אבינו קודם מתן תורה - הרי על אחת כמה וכמה שענין זה צריך להיות ביתר שאת וביתר עוז לאחרי מתן תורה, ובפרט שכללות הענין דאהבת ישראל הוא "כלל גדול בתורה".

כאשר יהודי צריך דבר מסוים - עליו להתפלל להקב"ה ולבקש את צרכיו. וזוהי מצוה מן התורה - מצות עשה של תפלה: "חיוב מצוה זו כך הוא, שיהא אדם... שואל צרכיו שהוא צריך להם". ועל פי זה - כאשר הוא וחברו צריכים לאותו דבר, יכול הוא לטעון שלכל לראש צריך הוא להתפלל ולבקש על עצמו, כי על ידי זה הרי הוא מקיים את המצוות עשה של תפלה, ורק אחר כך

больше подкрепляется утверждением Талмуда, что «твоя жизнь имеет приоритет над жизнью твоего ближнего».

ПЕРВОИСТОЧНИК 4 Ваикра, 25:36

И пусть брат твой живет с тобой

ПЕРВОИСТОЧНИК 5 Талмуд, Бава мециа, 62a

Если двое идут по дороге, и у одного из них кувшин с водой; если оба выпьют, то оба умрут, если только один выпьет - сможет достичь населенного пункта. Бен Птора толковал: лучше, чтобы они оба выпили и умерли, и никто не видел бы смерти своего ближнего. Рабби Акива учил, что «И пусть брат твой живет с тобой» означает, что твоя жизнь имеет приоритет над жизнью твоего ближнего.

Ребе

Поэтому нам сообщают, что когда человек просит о милосердии для ближнего, нуждаясь в том же самом, ему отвечают первым. Это подчеркивает настолько большую значимость любви к братьям, что даже когда человек нуждается в том же, он сначала молится за своего ближнего.

Непропорционально

Личные нужды Авраама превосходили нужды Авимелеха, потому что он ожидал рождения своего наследника Ицхака, которому предстояло стать патриархом еврейского народа. В стихе говорится: «И приумножу Я потомство его и дам ему Ицхака». Это означает, что рождение Ицхака было ключом к увеличению численности еврейского народа, соразмерному количеству звезд на небе и песку на берегу моря. Тем не менее, молитва за кого-то другого настолько важна, что Авраам сначала молился за Авимелеха.

יתפלל ויבקש על חברו. ובפרט כשהוא יודע מה שכתוב בגמרא ש"חייך קודמין לחיי חברך".

וחי אחיך עמך:

שנים שהיו מהלכין בדרך, וביד אחד מהן קיתון של מים. אם שותין - שניהם מתים. ואם שותה אחד מהן - מגיע לישוב. דרש בן פטורא, "מוטב שישתו שניהם וימותו, ואל יראה אחד מהם במיתתו של חברו". עד שבא רבי עקיבא ולמד, "וחי אחיך עמך" - חייך קודמים לחיי חברך.

ועל זה באה ההוראה ש "כל המבקש רחמים על חברו והוא צריך לאותו דבר כו" - המדגישה את גודל העילוי וההפלאה של אהבת ישראל - שאף על פי ש"הוא צריך לאותו דבר", אף על פי כן, לכל לראש הוא "מבקש רחמים על חברו".

ועד כדי כך גדול העניין של "מבקש רחמים על חברו", שאף על פי שהצורך שאברהם היה צריך לאותו הדבר הוא שלא בערך לגמרי לצורך של אבימלך, כי אצל אברהם אבינו דובר אודות הצורך של לידת יצחק, שעל ידו היה הקיום של כללות עם ישראל, כמו שכתוב "וארבה את זרעו ואתן לו את יצחק", כלומר, שעל ידי לידת יצחק נעשה הקיום של כללות עם ישראל באופן של ריבוי, ככוכבי השמים וכחול אשר על שפת הים, אף על פי כן, לכל לראש התפלל אברהם על אבימלך, שמזה רואים את גודל העילוי של "מבקש רחמים על חברו".

В. Взаимная выгода

Ребе

Молитва за ближнего — одна из тех добродетелей, за которые мы получаем материальную награду, потому что совершая ее, мы получаем ответ в первую очередь. Это применимо даже к тем случаям, когда человек молится за ближнего с целью обрести награду, получив ответ первым. Это не лучшая форма молитвы за другого, поскольку совершается не из заботы о чьем-то благополучии больше, чем о своем собственном — человек делает это для того, чтобы получить ответ самому. (Это подобно человеку, который бежит от почестей, чтобы почести преследовали его, зная, что всякого, кто бежит от почестей, почести преследуют. Очевидно, каков смысл этого бегства в этом контексте).

Даже люди, которые молятся за ближнего со скрытым мотивом, все равно получают ответ первыми. Несмотря на этот мотив, они все равно молятся за ближнего. Их ближний получит пользу от молитвы, и для его нужд мотив не имеет значения.

Этосравнимосзаповедьюоблагодетельности, где главное, чтобы нуждающийся получил то, что ему нужно, а намерение дающего не имеет большого значения. Эта идея находит свое выражение в следующих словах Талмуда:

והנה, הענין ד"מבקש רחמים על חבירו" הוא בדוגמת המצוות שאדם אוכל פירותיהן בעולם הזה - כי כאשר מתפלל על חבירו אזי הוא מקבל את השכר ש"הוא נענה תחילה". ומובן, שגם כאשר מתפלל על חבירו לפי שיודע שעל ידי זה "הוא נענה תחילה", כלומר, שעושה זאת לשם קבלת השכר, שאז הרי התפלה על חבירו אינה בשלימות, כי מה שמתפלל על חבירו אין זה משום שטובתו של חבירו נוגעת לו יותר מאשר טובתו האישית, כי אם משום שעל ידי זה "הוא נענה תחילה", (ובדוגמת הבורח מן הכבוד כדי שהכבוד ירדוף אחריו, בידעו שכל הבורח מן הכבוד הכבוד רודף אחריו - כמובן בפשטות מהי המשמעות של בריחה מן הכבוד באופן האמור!)

הנה גם באופן כזה הרי הוא מקבל את השכר ש"הוא נענה תחילה" - מכיון שבפועל ממש הרי הוא מתפלל על חבירו, וחבירו מקבל תועלת על ידי תפלתו, וביחס לתועלת שמקבל חבירו (מילוי צרכיו על ידי התפלה) אין נפקא מינא כלל מהי כוונתו של המתפלל (אם אמנם נוגעת לו טובת הזולת יותר מטובתו האישית, או שעושה זאת כדי לקבל את השכר ש"הוא נענה תחילה").

ועל דרך שאנו מוצאים בנוגע למצות הצדקה, שעיקרה - שהעני יקבל את צרכיו, ואין נפקא מינה כל כך מהי כוונתו של הנותן, כפי שמוכח גם ממאמר רבותינו ז"ל "המאבד סלע מתוך

«Если человек потерял монету, а бедняк нашел ее и использовал, чтобы купить то, что ему необходимо, то Писание рассматривает его как выполнившего [заповедь]». Даже если бедный жил за счет этих денег без ведома хозяина, тот выполнил заповедь о благотворительности. Баал-Шем-Тов говорит, что чистота намерений не имеет решающего значения в вопросе благотворительности.

Однако высшей формой молитвы за ближнего является, конечно, молитва, произнесенная с искренними чувствами, в той мере, в какой чужое благо важнее своего собственного.

ידו ומצאה עני ונתפרנס בה מעלה עליו הכתוב כו", כלומר, שאפילו כאשר עני התפרנס על ידו ללא ידיעתו כלל, הרי הוא מקיים את מצות הצדקה. וכידוע תורה הבעל שם טוב, שבמצות הצדקה לא נוגע כל כך הכוונה לשמה כו'.

אבל לאידך, מובן בפשטות שתכלית השלימות שבדבר היא - כאשר התפלה על חברו נובעת מתוך רגש אמיתי של אהבת ישראל, עד כדי כך שטובת הזולת נוגעת אצלו עוד יותר מאשר טובתו האישית, ולכן לכל לראש מתפלל על חברו.

Г. Тот, кто помогает ближнему, получает ответ первым

ПЕРВОИСТОЧНИК 6 Берешит, 24:62

А Ицхак пришел из похода к колодцу Лахай-рои; а он проживал на земле южной.

וַיִּצְחָק בָּא מִבּוֹא בְּאֵר לַחַי רֹאִי
וְהוּא יוֹשֵׁב בְּאֶרֶץ הַנֶּגֶב:

Раши

«Из похода к колодцу Лахай-рои»: он пошёл, чтобы привести Агарь к своему отцу, чтобы тот женился на ней.

מִבּוֹא בְּאֵר לַחַי רֹאִי: שָׁהָלָה
לְהִבִּיא הָגָר לְאַבְרָהָם אָבִיו
שִׁישְׂאָנָה.

ПЕРВОИСТОЧНИК 7 Письмо Ребе, 18 кислева 5728 г.

Вы должны радоваться возможности и успеху в поддержке духа стольких еврейских женщин — дочерей Сары, Ривки, Рахели и Леи — в особой ситуации, когда они потеряли своих мужей. Наши мудрецы говорят, что «Тот, кто молится за ближнего, получает ответ вначале», поэтому Б-г обязательно поддержит, поднимет и укрепит ваш дух.

ואשרי חלקה שזכתה וגם הצליחה לעודד נפשות רבות מבנות ישראל, אשר כל אחת ואחת מהן בת שרה רבקה רחל ולאה, במעמדן המיוחד שאבדו בעליהם (תבדלנה לחיים טובים). ובודאי ובודאי נאמנים דברי חכמינו ז"ל "הוא נענה תחלה", שיעודדה השם יתברך ויתעלה ויחזק רוחה במצבה היא.